

ת"ד 10414/12 - מדינת ישראל נגד צ'רלי דמלאו

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 19-12-10414 מדינת ישראל נ' דמלאו
תיק חיזוני: 225483/2019

בפני כבוד השופטת שרתית זוכוביצקי-אור
אשינה מדינת ישראל
נגד צ'רלי דמלאו
נאשם

החלטה

בפני בקשה לביטול כתב האישום בעילת הגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982.

בנגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו עבירות של נהיגה בקלות ראש, בניגוד לסעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה"), اي מתן אפשרות להולך רגל להשלים חציה בבטחה בניגוד לתקנה 67 א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), התנהגות הגורמת נזק בגין לתקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה וגרימת חבלה של ממש בגין לסעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

על פי עובדות כתב האישום נהג הנאשם בדרך בית לחם והחל בפניה שמאליה. באותו עת בהמשך הדרך בכיוון נסיעת הנאשם חצתה הולכת רגל את מעבר הח齐יה. הנאשם נהג ברשלנות ובקלות ראש בכר שלא האט בהתקרבו למעבר הח齐יה, לא הבחן מבעוד מועד בהולכת הרגלה, לא אפשר לה לסיים את חציית מעבר הח齐יה בבטחה וגרם לתאונת בכר שפגעה בה. כתוצאה מהתאונה נחבלת הולכת הרגלה חבלה של ממש ורכבו של הנאשם ניזוק.

טענות הצדדים

טענות הנאשם

הנאשם טען כי דו"ח בוחן התאונה בו נבחנו נסיבות התאונה התקבל כשלושה וחצי חודשים לאחר האירוע. לטענתו, מיד לאחר קרות התאונה אמרו היה בוחן התאונה הגיע למקום התאונה, שם המתינו לו הנאשם ושוטר נוסף, אשר לבסוף לא הגיע. לאחר כחודשים יצר בוחן התאונה קשר טלפוני עם הנאשם, קבע עמו מועד הגעה למקום התאונה, אולם מספר ימים לאחר מכן ביטל את הגעתו. רק כשלשה חודשים לאחר התאונה, ביום 15.8.2019 הגיע בוחן התאונה למקום התאונה עם הנאשם. המבוקש הוסיף וטען כי זורת האירוע לא תועדה בשיטה.

לטענת המבוקש גם חקירתה של הולכת הרגל שנפגעה בתאונה נעשתה שלושה חודשים לאחר קרות התאונה. המבוקש הוסיף וטען כי במקום התאונה נחוו שני שוטרים שהגיעו למקום מיד לאחר התרחשותה, אולם המאשימה בחרה להעיד

עמוד 1

אחד מהם בלבד.

טענות המאשימה

לטענת המאשימה יש לדוחות הבקשה על הסף.

המאשימה טענה כי כתב האישום מבוסס על ראיות ועדויות שהתקבלו על-ידי בוחן התנוועה, לרבות עדותה של עדת אובייקטיבית. לטענה, ככל שישנן טענות באשר לטיב הראיות או לפעולותיו של בוחן התנוועה בזירת התאונה או אי העדת עדדים, יש לבחון זאת במסגרת שמייעת הראיות בו יכול ב"כ הנאשם לחזור את הבוחן באשר לטיב פעולותיו בבית המשפט יקבע את משקלן של בריאות.

דין

ההלכה היא כי טענת הגנה מן הצדק יש לקבל במשורה במקומם בו יש לתקן עוול ממש שנעשה כלפי הנאשם בנסיבות הנפסדים של רשות התביעה. בע"פ 3737/94 **יפת נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 221) נקבע כי יש לעשות שימוש בטענת הגנה מן הצדק מקום בו פועלו רשות התביעה בשירות וממנים זרים עד כדי רדייפת הנאשם. מאז פסק דין יפת רוככו התנאים ודוי ברשלנות של ממש כלפי הנאשם עצם הגשת האישום או באופן הגשו אך יחד עם זאת נקבע כי יש לקבוע כי מדובר בנסיבות נפסדים כלפי הנאשם נפגע ותחושת הצדק של בית המשפט מזדעית.

בע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 766 (להלן: "פסק דין בורוביץ") נקבעה ההלכה בנושא בחינת ההגנה מן הצדק (שם עמ' 806-805):

"**עיקר עניינה של הגנה מן הצדק** הוא בהבטחת קיומו של היליך פלילי ראוי, צודק והוגן. **בעיקרון** עשויא אףוא הגנה לחול בכל מקרה שבו קיומו של היליך הפלילי פוגע באופן ממש בתחום הצדקה והגינות כפי שהוא נתפסת בעיניו של בית המשפט. מטרת החלטה של הגנה היא לעשות צדק עם הנאשם, ולא לבוא חשבון עם רשות האכיפה על מעשיה הנפסדים. ואולם לרוב (אם כי לא תמיד) **תויחס הפגיעה בצדקו** ובגינותו של היליך הפלילי להתנגדות נפסדת של הרשות, ובמקרים כאלה אכן מוטל על בית המשפט לבקר את מHALICHAH. ברם לא כל מעשה נפסד שעשו הרשות החוקרת או המאשימה או רשות מעורבת אחרת יצדיק את המסקנה שדין הנאשם להבטל מטעמי הגנה מן הצדק בין מפני שבאיוזן בין האינטרסים הצבוריים המתנגשים גובר העניין שבקיים המשפט, ובין (זה כמובן המצב השכיח) מפני שבידי בית המשפט מצויים כלים אחרים לטיפול בנפסדות מHALICHAH של הרשות. **ביטולו של היליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק** מהוות אףוא מהלך קיצוני שבית המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך כלל ידרש הנאשם להראות שהתקיים קשר סיבתי בין התנגדות הנפסדת של הרשות לבין הפגיעה בזכותו, עם זאת אין לשול אפשרות שהפגיעה בתחום הצדקה והגינות תוחס לא להתנגדות שערוריתית של הרשות, אלא למשל לרשלנותן, או אף לניסיונות שאין תלויות ברשות כל-עליך אך המחייבות, וمبرשות, בבירור את המסקנה כי במקרה הנתון לא יהיה ניתן להבטיח לנימוקים משפט הוגן, או שקיומו של היליך הפלילי יפגע באופן ממש בתחום הצדקה והגינות. אך נראה כי מצב דברים כזה אינו צפוי להתרחש אלא במקרים חריגים ביותר.

ההכרעה בשאלת אם המקרה שלפני בית המשפט מצדיק את החלטה של הגנה מן הצדקה, אמורה לשקר איזון נאות בין מכלול הערכיהם, העקרונות והאינטרסים השונים הכרוכים בקיומו של ההליך הפלילי. מן העבר האחד ניצבים האינטרסים התומכים בהמשך קיומו של ההליך, ובهم העמדת עבריינים לדין ומיצוי הדין עמהם; הוצאת האמת לאור; קיומם של מנגנוני גמול, הרתעה וענישה; שמירה על ביטחון הציבור; הגנה על זכויותו של הקורבן הנפגע. מן העבר الآخر ניצבים האינטרסים השוללים, במקורה הקונקרטי, את המשך קיומו של ההליך, ובם הגנה על זכויות הניסוד של הנאשם; פסילת מהלכיה הנפסדים של הרשות והרעתה מפני נקיטת מהלכים דומים בעתיד; שמירה על טוהר ההליך השיפוטי; שמירת אמון הציבור בבית המשפט".

בפסק דין בורוביץ נקבעו 3 שלבים לבחינת טענת הגנה מן הצדקה. בשלב הראשון יש להזות את הפגם שנפל בהחלטת הרשות במנוחך משאלת האשמה או החפות. בשלב השני לאחר שזוהה פגם על בית המשפט לבדוק אם בקיום ההליך הפלילי חרף הפגמים יש פגיעה חריפה בתחום הצדקה וההגינות. בשלב השלישי ככל שנקבע כי אכן יש פגיעה חריפה בתחום הצדקה וההגינות יש לבדוק אם יש אמצעי מתון יותר מביטול כתוב האישום כדי לרפא את הפגם.

יודגש כי בית המשפט העליון שב והציג את זהירותו והצמצום שיש לנוכח בהפעלת הדוקטרינה וכי הגנה מן הצדקה תיתן רק במקרים חריגים ביותר (ע"פ 02/6922 פלוני נ' מדינת ישראל מיום 1.2.2010, ע"פ 7014/06 מדינת ישראל נ' אהרון לימור מיום 4.9.2007).

במסגרת הטענה למחדלי חקירה יש לבחון האם אי ביצוען של פעולות חקירה מסוימות עלולות לכדי זיכוי של הנאשם. ההלכה היא כי לא כל היעדר ראייה שמקורה במחדל של רשיות החקירה יובילו בהכרח לזכויו נאשם אלא יש לבחון בנסיבות של כל עניין האם מדובר במחדל כה חמור עד כי יש חשש לקיפוח הגנת הנאשם באופן שיתקשה להסתמוך עמו חומר הראות שמפלילו (ע"פ 1977/05 דוד גולה נ' מדינת ישראל מיום 2.1.2006).

אני סבורת כי העבודה שהתאונה נחקרה על ידי בוחן התנועה שלושה חדשים אחרי התרחשותה הינו מקרה חריג וקיצוני הפוגע בתחום הצדקה וההגינות המצדיק כשלעצמם את ביטול פסק הדין.

תוצאותיה הקשות של התאונה ועל כן האינטרס הציבורי שבBOROR האשמה מחייב לנוכח במשנה זירות בקבלת החלטה בעניין זה.

בשלב זה קיים קושי לקבוע האם העיקוב בביצוע חקירת הבוחן עולה כדי "מחליל חקירה". ניתן כי בתיק החקירה קיימות ראיות המבוססות את מסקנותו של בוחן התנועה בדו"ח שערק, גם אם עשה כן בחלווף שלושה חדשים מהתרחשותה. משכך, על מנת להגיע למסקנה משפטית בעניין זה, על בית המשפט הבוחן בסוגיה זו להיחס למלא העדויות והראיות במשפט במסגרת בירור אשמו של הנאשם (השו ע"פ 00/7077 מדינת ישראל נ' משה ארואה מיום 20.3.2001).

משכך, טרם בשלה העת לקבוע האם נפלו פגמים בפעולותיה של המאשימה ושל היחידה החוקרת הצדדים הסקת מסקנות לחובתה של המאשימה המביאים לביטולו של כתוב האישום בשל טענת הגנה מן הצדקה.

טענות הנאשם מקומם להסביר במסגרת בירור האשמה זאת, תוך בוחנת כלל הראיות והעדויות הקיימות בתיק ותוך בוחנת השאלה האם יכולתו של הנאשם להציג נגעה כתוצאה ממחדלים אלה.

ציוון כי על-פי ההלכה עצם קיומם של מחדלי חקירה אינם מובילים בהכרח לזכוות של הנאשם, אלא רק במקרים בו מדובר במשפטה כה חמור עד כי יש חשש שהוא הגנתו של הנאשם באופן שיתקשה להתמודד עם חומר הראות שמשפטו.

גם הטענה לפיה המאשימה בחורה להעיד שוטר אחד שהיה נוכח במקום התאונה, זאת על אף שהיא עמו שוטר נוסף איןנה מבססת טענת הגנה מן הצדק.

על המאשימה מוטלת החובה להוכיח את אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר ובידה נתנות האפשרויות הנתונות בחוק לשם עמידה בנטול רם זה. סוגיות הימנעות הבאות עד לעדות בבית המשפט מקומה להתרבר בשלב בירור האשמה, שכן אז ניתן יהיה להגיא למסקנה האם יש לזקוף לחובתה של המאשימה את אי הבתו של אותו העד והאם עמדת אם לאו בנטול המוטל עליה בהוכחת אשמתו של הנאשם. כמו כן באפשרות הנאשם להזמין לעדות את השוטר הנוסף במידה והוא סבור כי עדותו מבססת את חפותו.

משכך, אני קובעת כי טענותיו של הנאשם לרבות טענותיו באשר למחדלי חקירה, דין להתרבר במהלך החקירה ואין מקום לנתקות, בשלב זה, בכך כה קיצוני של ביטול כתוב האישום טרם ברור אשמת הנאשם.

בנסיבות אלה בקשת הנאשם לBITOL כתוב האישום נדחתה.

דין ההוכחות יתקיים במועדו.

מציאות תשליך החלטתך לצדים.

ניתנה היום, כ"ח אב תש"פ, 18 אוגוסט 2020, בהעדך
הצדדים.